

SEGÂH SAZ SEMAÎ

1. *nci Hâne* (♩ = 120)

2.

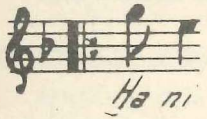
3.

4. (♩ = 186)
Vâsî Temposu.

TÜRK MUSİKİSİ

BESTEKÂRLARI KÜLLİYATI

Sayı: 21

Münir Mazhar KAMSOY

SAYI: 1
Kemal BATANAY
Naime BATANAY

Kemal BATANAY
Naime BATANAY

BAŞYAZI:

YENİDEN HİZMETE GİRERKEN, 6 YILIN HİKÂYESİ!..

Sevgili müzik sever dostlarım,

Bundan tam altı yıl önce bu yayının 20. sayısını çıkarmış ve bu güne kadar sizlerden uzaklaşmışım. Şimdi, aynı hizmeti daha iyi bir şekilde devam ettirmek azmi ile tekrar huzurunuzda bulunuyorum.

Hepiniz de çok haklı olarak, niçin böyle uzun bir süre, yayına ara verdiğimin sebebini öğrenmek arzusu bulunabilir.

Burada, bu hususu bir nebze olsun açıklamak mecburiyetini kendimde hissediyordum ve neticede mazur görüleceğimi umuyordum.

Şöyleki; bu duraklama, ne bir malî sıkıntı ve ne de derginin yürümemesi sebebiyle vuku bulmuştu.

Bazı dostlarımla yakından bildikleri gibi, bu yayınlara başladığım tarihlerde, İstanbul Radyosundaki tahakkuk şefliği görevinden, Basın - Yayın İstanbul İl temsilciliği enrinde, turizm işlerini tedvire memur edilmişim ve çok mahmul bulunuyordum. Bu sebeple gereği kadar bu konuya kendimi fazla veremiyordum.

1960 yılından sonra ise, bu çalışmam daha da artarak, İstanbul Vilâyeti Turizm Komitesi'nin kurulmasına kadar uzandı ve bu iş için, hiç fırsat bulamaz hale gelmişim. İki yıldan fazla bir süre içinde, bu çalışmalar, beni, bu yayına kısa bir süre daha ara vermemi gerektirmişti. Neticede; tam yetki ve sorumluluk içindeki iki yıldan fazla devam eden, bu hummalı Turizm çalışmaları sırasında, tekrar İstanbul Radyosu Raportörlüğüne naklen tayin edilmemi kabul etmediğimden, hem memuriyetten ve hem de bu görevden, Mayıs 1964 yılında istifa ettim.

Bu sırada; Alman Hükümetinin, Türk Basınından beş kişilik bir heyete yaptığı resmî davete ben de dahil bulunuyordum. Bu gezi ve tetkiklerim sırasında, yurt dışındaki vatandaşlarımızın gazetelerimizi günlük okumaktan mahrum bulduklarını ve netice olarak, acı şikâyetlerini mahalinde tesbit etmiş bulunuyordum. İstanbul'a dönüşümde, bunu bir iş ve hizmet olarak inceledim ve Türk Basınıımızın yetkilileri ile temas kurdum. Görüşmelerimiz neticede müsbet bir sonuca ve mutabakata vardı. Bu sebeple; derhal, İstanbul'da Gazeteler ve Mecmualar Avrupa Başbayiliği adında bir özel şirket kurarak, Almanya'ya hareket ettim. Almanya'da, gerek Türk ve gerekse Alman Büyük Elçilikleri'nin müsbet görüş ve destekleri sayesinde, derhal ikâmet ve ticaret müsaadesi elde ettim.

İşte dostlarım, gidiş o gidiş tam altı yıldır bu zor hizmet ve işin içinde, çeşitli zorluklarla mücadele ettim ve hatta bazı maddî ve manevî kayıplara da muruz kaldım. Manevî kayıplarımın en önemlilerinden biri de, sizler ve bu yayınlardır.

Mamafih, faaliyetim orada devam etse de, sizlerle beraber olacağım ve bu hizmete aralıksız devam edeceğim.

Sizler ilgi ve desteğinizi esirgemeyiniz, bana yeter, sağolun!..

Rahmi KALAYCIOĞLU

TÜRK MÜSİKİSİ BESTEKÂRLARI YAYINLARI

SAHİBİ ve YAYINLIYAN: Rahmi Kalaycioğlu KLIŞEEVİ : Renk (Kenan Özic)
İDARE MÜDÜRÜ : Dündar Açıkalin BASIMEVİ : İst. 27 94 99
NOTALARI YAZAN : Ziya Akyığıt ÇİLTEVİ :

HER HAKKI MAHFUZDUR.

İstanbul-1977

AÇIK BİR RİCAMIZ VAR:

Sayın müzikseverler!..

Dergimizi gerçekten seviyor, takdir ediyor ve muntazam yayınlanmasını da arzu ediyorsanız:

1— Dergimize ABONE olabilirsiniz. (Lütfen broşür isteyiniz).

2— Dergimizi devamlı takip edebilmek için, sizin ve müziksever dost ve arkadaşlarınızın isim ve adreslerini bize lütfen bildiriniz!..

3— Müziksever bütün dost ve arkadaşlarınız ile çevrenizdeki kamu ve özel teşekküllere dergimize ABONE olmalarını teşvik ve tavsiye ederseniz, yayınıma çok büyük hizmet etmiş olursunuz!..

İlginize peşinen teşekkürler!..

Rahmi KALAYCIOĞLU

ÖDEMELİ GÖNDERİLİR:

Şimdiye kadar yayınladığımız 30 adet Bestekârlar Külliyyatımızın elimizde mevcudu vardır.

Eski ve yeni sayılardan noksanlarınızı mektupla bildirdiğiniz takdirde ödemeli olarak adresinize gönderilir.

Her on sayı bir cildi teşkil etmektedir. Bu yayımlarla üçüncü cild tamamlanmıştır. Cildler piyasaya verilmeyeceğinden, aşağıdaki adresimizden isteyebilirsiniz. Saygılarımla. R. K.

ADRES:

P. K. 574 Beyoğlu - İstanbul

ÖNSÖZ

Hayatta olan bestecelerimizi imzalarıyla tasdikli eserlerini tabii olarak "Türk MüsİKİSİ Bestekârlar Külliyyatı", isimleriyle değerli ne olursa olsun, gerçek önemimizde, gerçek gelecekte bugünkü bestecilerimizle tamamlamak, yahut ta bu günün müzik durumunu incelemek isteyenler için emin bir kaymak olacaktır. Bu hatımdan değerli hürriyetler... Bu teşebbüsün layık olduğu ilgi ile karşılanacağını umar, sonun yorulmaz bir gayretle yürütmeğe çalışan Rahmi Kalaycioğlu'ndaki hesaplar dilerim.

Behet, 1963

ÖNSÖZ, BESTEKÂRIN
KENDİ ELYAZISIDIR.

İÇİNDEKİLER

YAYIN NO:	USULÜ	MAKAMI	ESERİN ADI
275	Aksak	Hicazkâr şarkı	Köylü Gelin...
276	"	Mahur şarkı	Alamaz Kimse...
277	Aksak semâî	Hicazkâr saz semâî	
278	"	"	Hicaz puselik saz semâî
279	"	"	Puselik saz semâî
280	"	"	Hisar puselik saz semâî
281	"	"	Rast saz semâî
282	"	"	Nişabüreğ saz semâî
283	"	"	Nihavend saz semâî
284	"	"	Kürdüli hicazkâr saz semâî
285	"	"	Segâh saz semâî
286	"	"	Uşşak saz semâî
287	"	"	Acemaşîran saz semâî
288	"	"	Şehnaz saz semâî

Yukarıdaki bestelerime ait 14 notanın doppu olarak yazıldığı görülmüştür ve baskıma müsaade edilmiştir.

Behet, Ekim 1963

Kemal BATANAY
Naim BATANAY

Zamanımızın kadirşinas eleştirmecilerinden, Üstâd merhum Refîî Cevad Ulunay ile eşi Muallâ Ulunay, İstanbul Radyoevinde verilen bir özel musiki konserinde...

Rahmi Kalaycıoğlu Türk Musikisi Bestekârları Külliyyatı'nın hazırlık çalışmalarında...

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Ulunay

Bir Mûsiki Fedâyesi

Kendini musiki neşriyatına vakfetmiş bir zat vardır. Hayatta bulunan musikîşinas ve bestekârlar hakkında bir «Bestekârlar Külliyyatı» neşrediyor. Fasikül halinde çıkardığı her nüshayı benim Türk musikisine olan hürmet ve muhabbetimi bildiği için olacak bizzat matbaaya kadar getirir, gösterdiği himmet ve gayretin ehemmiyetini tevazuu ile öterek eseri bırakır gider. Daha bir defa bu himmetinden bahsedilmesini istememiştir. Sarfettiği gayret, onca Türk Musikisine gösterilmesi gereken bir minnet borcudur. Fakat, ben de edâ edilen bu borcu -eski bir tâbir ile- «Musiki perverân» a îblâğ eylemeyi bir vazife saydım. Bizde musiki ve musikîşinaslar hakkında hayli kitap yazılmıştır, fakat bunların çoğu ihticâca sâlih değildir. Nazariyat hakkında yazılanlar bir (metod) a tâbi tutulmamıştır.

Türk musikisi, «Simâî» yani kulaktan alma olduğu için, mutlaka bir hocadan meşketmekle ve bütün makamlar, o makamda bestelenen eserleri usulünü vurarak öğrenmekle tahsil edilir.

Türk Musikisinde nota yok idi. Garp musiki notasında çeyrek sesler bulunmadığı için, bu nota eserleri ifham edemiyordu. Notasızlık yüzünden pekçok eserler kaybolduğu cihetle, bizim musikimizde bütün sesleri ihtiva edecek bir yazıya ihtiyâç vardı.

Bizde ilk defa (Ebced) harfleri *Kantimiroğlu* tarafından nota yapıldı, bunu *Nâyî Osman Dede* tatbik etti, arkadan Yeni-kapı Mevlevîhânesi Şeyhi *Abdülbâki Nâsir Dede* kullandı. Ebced notası pek pratik olmadığı için terk edildi, bununla beraber Üçüncü *SELİM'in* Sûz-i-Dilârâ pişrevinin bu nota ile yazıldığı söylenir.

1800 senesinde *Hamparsum Limonciyan* musikimizde «Hamparsum notası» diye anılan notayı yaptı. Bu, ebcedden daha kolay, daha pratik olduğu için, bütün musikîşinaslar buna râğbet ettiler. Büyük bestekârlar, meşhur hanendeler son zamanlara kadar bu notayı kullanmışlardır.

Bugün Garp musikisi notasında Türk musikisine göre tâdilât yapıldığı için, *Hamparsum* notası da, mâziye intikal etmiş veya etmek üzere bulunmuştur. Tanburî Cemil Bey, Leon Hancıyan efendi ve daha pek çokları bu notayı kullanırlardı. Bugün de, Mes'ut Cemil, Refik Fersan, Nuri Duyguer, Sadeddin Heper gibi üstâdlar *Hamparsum* Notası ile yazarlar.

KB/649

Bunun pratikliği, bir sigara kâğıdına koca besteyi yazmak imkânıdır. Bu sebepler dolayısıyla, bizde musiki kitabı denilince, eserlerin güftelerine ait mecmua hatıra gelir. Bunlarda nazariyat olarak, kitabın beş on sahifelik makamların seyrine, usullerin darplarına ait noksan bir bahis bulunur, ondan sonrası güftelerdir. Türk musikisinin Simâî olması, yazılan kitapların hâlcümlerinden ibaret olmasını icabettiriyor.

Doktor *Suphi Ezgî'nin* eseri müstesna, bütün musiki kitapları, musikiden ziyade musikîşinasları tanıtıyor.

Son zamanda, *İbn-ül-Emin Mahmut Kemal Bey'in* büyük bir ümit ile beklediğimiz «Hoş Sedâ» sı da, bundan dolayı «Boş Sedâ» olarak çıkmıştı.

«Bestekârlar Külliyyatı» nı neşreden *Rahmi Kalaycıoğlu*, bir dereceye kadar bu noksanı telâfi ediyor. Şimdiye kadar çıkardığı 20 fasiküde Mustafa Nafiz'den başlayarak *Suphi Ziya Özbekkan'a* kadar, muâsir bestekârları toplamış, bunların hâl tercümelere ve eserlerinden bazılarını neşretmiş. Bizde çoğu eserler, hele piyasaya düşerse ekseriya tahrif edildiği için, *Rahmi Kalaycıoğlu* bu eserlerin notalarını sahiplerine yazdırmış.

Malûm olduğu üzere, Şevki Bey merhum, tahrifattan o derece bîzâr olmuş ki, bir şarkı yapıp piyasaya verdikten sonra, ilk zamanlarda eline kalın bastonunu alıp eserini dinlemeğe gider ve gerek sazændeler, gerek hânendeler ufak bir nağme değişikliği yaparlarsa, hemen sopayı kapıp saza hücum edermiş.

«Bestekârlar Külliyyatı» nın, bütün bestelerinin sahiplerine yazdırıp bir fasiküle dercedemez, çünkü, bestekârlar içinde çok velûd olanlar vardır, fakat ne olursa olsun, bunların musiki bakımından büyük ehemmiyeti vardır.

Bu himmet, maddî fedakârlığa da ihtiyâç gösteriyor. San'at, gelir bakımından hayli nankördür. Dönen değirmenin suyunun nereden geldiğini bilmiyorum. Sormuyorum da...

O'na söyleyeceğim tek şey şu temenniden ibarettir:

Allah kolaylık versin.

* Bu makale, *Milliyet Gazetes'i'nin* 25.8.1962 tarihli sayısından alınmıştır.

BESTEKÂRIN ÖZEL ALBÜMÜNDEN HATIRALAR

KB/649

SOLDA: Değerli bestekâr MÜNİR MAZHAR KAMSOY çok sevdiği torunu AHMET ÇAKMUR ile birlikte, kızı LEYLÂ ÇAKMUR'un Bebek'deki evlerinin balkonunda. (İstanbul, Bebek - 1963).

★

SOLDAN itibaren (oturanlar): Merhum bestekâr FEHMİ TOKAT, Doçent Dr. HALİL NADAROĞLU, (Ayaktakiler) Bestekâr SADI HOŞSES, merhum bestekâr SUPHİ ZİYA ÖZBEKKAN'ın kardeşi, eski hariciyecilerden Etibank müşavir-mütercimliğinden emekli İBRAHİM ZİYA ÖZBEKKAN ile bestekârimiz MÜNİR MAZHAR KAMSOY toplu halde (Ankara, Nadaroğlu'nun evi).

★

TÜRK MUSİKİSİ ALANINDA YAYINLANAN DERGİ VE KİTAPLADAN BİR KAÇI AŞAĞIDADIR :

MUSİKİ SANATI
Yazan : Edip Özışık

Nurgök BASİMEVİ

Küğ

Sahibi : Melâhat Oransay

Adres : P. K. 128 Bakanlıklar - Ankara

Ünlü
TÜRK BESTEKÂRLARI
Hazırlayan : Bakı Suha Edipoğlu

AK - Kitabevi

50 Yıllık
TÜRK MUSİKİSİ
Hazırlayan : Mustafa Rona

Türkiye Yayınevi

İleri
Musiki Mecmuası

Sahibi : Etem Ruhi Üngör

Adres : P. K. 666 - İstanbul